

ZARZĄDZENIE NR .....^{13/2025}
REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA
w Lublinie
z dnia ²².....kwietnia 2025 r.

w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Sosnowiec”

Na podstawie art. 22 ust. 2 pkt. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r. poz. 1478, 1940)

zarządza się, co następuje:

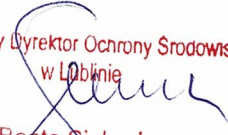
§ 1. Ustanawia się na okres 5 lat zadania ochronne dla rezerwatu przyrody „Sosnowiec”, zwanego dalej „rezerwatem”.

§ 2. Zadania ochronne, o których mowa w § 1, obejmują:

- 1) identyfikację i ocenę istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz sposoby eliminacji lub ograniczenia tych zagrożeń i ich skutków, które są określone w załączniku nr 1 do zarządzenia;
- 2) opis sposobów ochrony czynnej ekosystemów i gatunków, z podaniem rodzaju, rozmiaru i lokalizacji poszczególnych zadań, które są przedstawione w załączniku nr 2 do zarządzenia;
- 3) wskazanie obszarów objętych ochroną czynną w obrębie rezerwatu „Sosnowiec”, które są określone w załączniku nr 2 do zarządzenia.

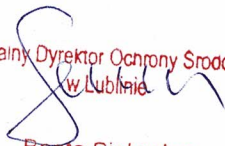
§ 3. Nadzór nad wykonaniem zarządzenia sprawuje Regionalny Konserwator Przyrody w Lublinie.

§ 4. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska
w Lublinie

Beata Siewewicz

Identyfikacja oraz ocena istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz sposoby eliminacji lub ograniczenia tych zagrożeń i ich skutków.

Lp.	Identyfikacja oraz ocena istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych	Sposoby eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków
Zagrożenie istniejące wewnętrzne		
1.	Niezadowalająca liczebność pierwiosnki bezłodygowej <i>Primula vulgaris</i> .	Wzmocnienie populacji pierwiosnki bezłodygowej.
2.	Sukcesja roślinności drzewiastej i krzewiastej prowadząca do pogarszania się warunków siedliskowych pierwiosnki bezłodygowej.	Stworzenie dogodnych warunków świetlnych do wzrostu i rozwoju pierwiosnki bezłodygowej.
Zagrożenie istniejące zewnętrzne		
3.	Antropopresja związana z ruchem motokrosowym w sąsiedztwie i w samym rezerwacie przyrody.	Ograniczenie antropopresji poprzez zwiększenie świadomości społeczności lokalnej i turystów.
Zagrożenie potencjalne wewnętrzne		
4.	Zmniejszenie różnorodności genetycznej pierwiosnki bezłodygowej (depresja inbredowa).	Utrzymanie liczebności populacji na poziomie min. 20 osobników. Dążenie do zwiększenia liczebności do ok. 50 osobników.
Zagrożenie potencjalne zewnętrzne		
5.	Niszczenie stanowiska pierwiosnki bezłodygowej przez zwierzęta.	Zabezpieczenie stanowiska pierwiosnki bezłodygowej przed zwierzętami.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska
w Lublinie

Beata Siewewicz

Opis sposobów ochrony czynnej ekosystemów i gatunków roślin z podaniem rodzaju, rozmiaru i lokalizacji poszczególnych zadań.

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar zadań ochronnych/ powierzchnia	Lokalizacja zadań ochronnych
1.	Zasilenie populacji pierwiosnki bezłodygowej <i>Primula vulgaris</i> poprzez dosadzenie roślin (sadzonek) pochodzących z uprawy ex situ w Ogrodzie Botanicznym UMCS w Lublinie, po wcześniejszym przygotowaniu stanowiska zgodnie z wymogami gatunku.	Do 30 osobników	Nadleśnictwo Świdnik leśnictwo Milejów oddz.: 26j
2.	Odsłanianie stanowiska pierwiosnki bezłodygowej poprzez wycinkę krzewów i podrostu drzew np. czeremchy zwyczajnej.	100 m ² (dwukrotnie w ciągu roku)	Nadleśnictwo Świdnik leśnictwo Milejów oddz.: 26j
3.	Monitoring efektów wzmacniania populacji pierwiosnki bezłodygowej.	100m ² (do 30 listopada 2030 r.)	Nadleśnictwo Świdnik leśnictwo Milejów oddz.: 26j
4.	Informowanie społeczeństwa na temat rezerwatu przyrody i zakazów tam obowiązujących. Oznakowanie granic rezerwatu przyrody tablicami urzędowymi informującymi o nazwie i formie ochrony przyrody.	Informacja na stronie internetowej; 4 tablice urzędowe	Strona internetowa RDOŚ w Lublinie; granice rezerwatu przyrody.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska
w Lublinie

Beata Siewicz

UZASADNIENIE

do zarządzenia nr 13/2025

Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie

z dnia 22 kwietnia 2025 r.

Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Sosnowiec” wynika z art. 22 ust 2 pkt. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1336 ze zm.), zgodnie z którym dla rezerwatów przyrody, do czasu ustanowienia planu ochrony, regionalny dyrektor ochrony środowiska ustanawia, w drodze zarządzenia, zadania ochronne.

Rezerwat przyrody „Sosnowiec”, o powierzchni 70,52 ha, został ustanowiony na podstawie zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie z dnia 4 grudnia 2024 roku z w sprawie ustanowienia rezerwatu przyrody „Sosnowiec” (Dz. Urz. Woj. Lub. z 2024 r. poz. 5982) w celu zachowania cennych zbiorowisk leśnych i nieleśnych stanowiących miejsca bytowania chrząszczy saproksylicznych należących do rzadkości faunistycznych.

Rezerwat „Sosnowiec” leży na terasie zalewowej Wieprza. Rzeka w obrębie rezerwatu jest nieuregulowana, a jej koryto ma charakter naturalny. W samym rezerwacie sieć wodną stanowią liczne zastoiska wodne, pozostałości starorzecza Wieprza oraz rowy melioracyjne. Występują tutaj zbiorowiska leśne takie jak: łęgi wierzbowe z klasy *Salicetea purpureae*, łęgi olszowe i jesionowe z klasy *Querco-Fagetea*, bory mieszane świeże z klasy *Vaccinio-Piceetea* i lasy mieszane świeże i lasy świeże z klasy *Querco-Fagetea* i nieleśne zbiorowiska wodne z klas: *Lemnetea*, *Potametea* oraz szuwarowe z klasy *Phragmitetea*. Znaczne nagromadzenie w rezerwacie tzw. "martwego drewna" tworzy dobre warunki do rozwoju zgrupowań chrząszczy saproksylicznych tj. *Scaphisoma boreale*, *Euplectus decipiens*, *Corticaria alleni*, *Aeletes atomarius*, *Microrhagus lepidus*, *Dromaeolus barnabita*, *Dirrhagofarsus attenuatus* określanych jako rzadkości faunistyczne i gatunki reliktowe lasów pierwotnych.

Ponadto w rezerwacie przyrody „Sosnowiec” znajduje się, jedyne w Polsce, naturalne stanowisko pierwiosnki bezłodygowej *Primula vulgaris*. Stanowisko to, zlokalizowane w Ciechankach koło Łańcuchowa, od lat jest monitorowane i zasilane przez Ogród Botaniczny Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie. W 1993 r. posadzono 13 osobników z uprawy Ogrodu Botanicznego UMCS, natomiast w 1995 r. dosadzono 60 roślin i wysiano tysiąc nasion. W 2000 r. na stanowisku obserwowano 70 osobników, natomiast w 2019 r. obserwowano już tylko 3 osobniki (z pięcioma różyczkami liściowymi, z siedmioma oraz siewka).

W związku z powyższym, dla zachowania populacji pierwiosnki bezłodygowej, niezbędne jest prowadzenie czynnej ochrony polegającej na zapewnieniu właściwych warunków świetlnych na stanowisku - hamowanie sukcesji roślinności drzewiastej i krzewiastej na obszarze jej występowania poprzez regularne wycinanie krzewów i podrostu drzew. Konieczna jest też kontynuacja zasilania populacji tego gatunku poprzez dosadzanie osobników pochodzących z uprawy. Będzie to możliwe dzięki zachowaniu puli genowej tego gatunku w Ogrodzie Botanicznym UMCS w Lublinie, gdzie w warunkach ogrodowych utrzymuje się populacja około dwudziestu osobników pierwiosnki bezłodygowej, które kwitną i owocują, stanowiąc dobry materiał do wzmocnienia populacji na stanowisku w rezerwacie przyrody „Sosnowiec”. Konieczny jest również stały monitoring stanu populacji pierwiosnki bezłodygowej.

Oprócz tego w rezerwacie przyrody „Sosnowiec” obserwuje się silną antropopresję związaną z niekontrolowanym ruchem motokrosowym w sąsiedztwie i w samym rezerwacie.

W związku z powyższym zaplanowano działania informacyjne poprzez publikację na stronie internetowej RDOŚ w Lublinie artykułu/artykulów na temat rezerwatu przyrody i zakazów tam obowiązujących. Konieczne jest również oznakowanie granic przedmiotowego rezerwatu przyrody tablicami informującymi o nazwie i formie ochrony przyrody.

Teren rezerwatu przyrody „Sosnowiec” podlega również ochronie w ramach Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000 w formie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Dolina Środkowego Wieprza PLH060005.

Zaplanowane zabiegi ochronne wpisują się w działania ochronne zaplanowane dla obszaru w zarządzeniu Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie z dnia 26 października 2022 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Środkowego Wieprza PLH060005.

Działania ochronne związane z ochroną pierwiosnki bezłodygowej w rezerwacie przyrody „Sosnowiec”, będą realizowane przez Ogród Botaniczny Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie. Natomiast działania polegające na ograniczeniu antropopresji będą wykonywane przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w Lublinie we współpracy z Nadleśnictwem Świdnik.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska
w Lublinie

Beata Sielewicz
Beata Sielewicz